

KIINTEISTÖJEN JA ULKOALUEIDEN KUNNOSSAPITOON LIITTYVIEN SÄHKÖTÖIDEN PUITESOPIMUS

1. Johdanto

1.1 Sopijapuolet

Tilaaaja: Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Y-tunnus: 0201256-6

Osoite: Liikunnan palvelukokonaisuus

Tilaaajan yhteyshenkilöt:

Raimo Taulanne
puh. +358931087911
raimo.taulanne@hel.fi

Niina Lammi
puh. + 358931020573

Urakoitsija:

Y-tunnus:

Osoite:

Urakoitsijan yhteyshenkilö sopimusasioissa:

2. Sovellettavat yleiset sopimusehdot ja muut ehdot

(1) Puitesopimukseen kuuluvat sen erottamattomana osana seuraavat Rakennusurakan yleiset sopimusehdot YSE 1998, ellei erikseen toisin ole tässä sopimuksessa määrätty.

3. Puitesopimuksen tausta ja kohde

(1) Puitesopimus perustuu julkiseen hankintaan, joka on käynnistetty XX.XX ja jonka sisältö on määritelty hankintailmoituksessa ja tarjouspyynnössä.

- (2) Puitesopimuksen (jäljempänä Sopimus) kohteena ovat Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan, liikuntapalvelukokonaisuuden, kiinteistöjen ja ulkoalueiden kunnossapitoon liittyvät sähkötyöt (jäljempänä Puitesopimustyöt tai Työt). Hankinnan kohteen tarkempi sisältö ja sille asetetut vaatimukset on kuvattu tarjouspyynnössä.
- (3) Puitesopimuksella määritellään kaikkiin Puitesopimuksen perusteella tilattaviin Puitesopimustöihin sovellettavat ehdot. Tilauksen tarkemmista ehdoista sovitaan tilauskohtaisesti kirjallisesti.
- (4) Sopimuksella sovitaan ehdoista, joilla Urakoitsija sitoutuu toimittamaan Puitesopimustyöt Tilaajalle. Tilaaja ei sitoudu mihinkään hankintamääriin. Ilmoitettu ostovolyymin arvio tai aiempi tilausmäärä ei sido Tilaajaa.
- (5) Puitesopimus ei tuota Urakoitsijalle yksinoikeutta tuottaa Tilaajalle sopimuksen kattamia töitä.

4. Puitesopimustyön tilaaminen

- (1) Tilaaja hankkii Puitesopimustyöt kilpailutuksessa määräytyvän etusijajärjestyksen mukaisesti parhaan tarjouksen antaneelta urakoitsijalta. Mikäli parhaan tarjouksen tehnyt urakoitsija ei voi kykene tuottamaan tilauksen mukaista Työtä, käytetään seuraavaksi edullisinta jne.
- (2) Mikäli tilattavan Puitesopimustyön arvo ylittää 30 000 euroa (alv 0 %) Tilaaja voi järjestää puitesopimustoimittajien kesken minikilpailutuksen hankittavasta työstä.
- (3) Minikilpailutuksessa Tilaaja toimittaa yhtäaikaaisesti puutejärjestelyyn valituille puitesopimusurakoitsijoille tarjouspyynnön, jolla Tilaaja pyytää kokonaishintatarjouksia suoritettavista töistä.
- (4) Jokaisesta työstä tehdään erillinen tilaus, jossa määritellään työn ja toimitusten laajuus, sekä sovitaan materiaalien ja vuokrattavan kaluston hankinnoista.
- (5) Puitesopimusurakoitsijan tulee vastata Tilaajan lähettämiin tilauspyyntöihin viimeistään seuraavan vuorokauden aikana. Työt on pystyttävä aloittamaan 3 vuorokauden kuluessa tilauspyynnöstä, jollei tilauspyynnössä ole toisin määrätty.
- (6) Urakoitsija ei voi ilman perusteltua syytä kieltäytyä vastaanottamasta työtilausta.

5. Työn suorittaminen ja laatu

- (1) Urakoitsija vastaa siitä, että työt suoritetaan tarjouspyynnön ja sen liiteasiakirjojen, Rakennusurakan yleisten sopimusehtojen (YSE 1998),

rakennustyön yleisten laatuvaatimusten RYL sekä hyvän rakennustavan mukaisesti.

- (2) Töiden suorittamisessa edellytetään ensiluokkaista laatua ja ammattitaitoa.
- (3) Urakoitsijan on käytettävä CE -merkittyjä tuotteita, jos kyseiselle tuoteryhmälle on harmonisoitu tuotestandardi. CE -merkintä on Euroopan Unionin rakennustuoteasetuksen 305/2011 perusteella pakollinen EU:n jäsenmaissa kaupan oleville harmonisoidun tuotestandardin mukaisille rakennustuotteille.
- (4) Urakoitsijan on erikseen pyydettyä toimitettava ennen töiden aloittamista Tilaajalle urakassa käytettävistä materiaaleista käyttöturvallisuustiedotteet, tuotekortit sekä huolto- ja käyttöohjeet tarkastus- ja huoltoasiakirjaa varten ja päivittää ko. tiedot Työn suorittamisen jälkeen.
- (5) Toimittaja tekee töistä tunti-ilmoituksen, jonka Tilaajan edustaja hyväksyy allekirjoituksellaan. Urakoitsija toimittaa allekirjoitetun tunti-ilmoituksen laskun liitteenä.
- (6) Toimittaja tekee työstä käyttöönototarkastuspöytäkirjan aina, kun työn määräykset, tai tilaaja sitä edellyttää.
- (7) Urakoitsija poistaa työstä syntyvät jätteet ja pakkausmateriaalit Tilaajan osoittamiin paikkoihin asennuskohteessa tai muuten erikseen sovittavalla tavalla. Mikäli Tilaajan toimesta jätteet lajitellaan, on Urakoitsija velvollinen lajittelemaan jätteensä. Urakoitsijan laiminlyödessä lajitteluohjeen, on Urakoitsija velvollinen vastaamaan laiminlyöntinsä aiheuttamista kustannuksista.
- (8) Urakoitsijan on osallistuttava työmaan yhteistoimintaan Rakennusurakan yleisten sopimusehtojen YSE 1998 ehtojen mukaisesti.

6. Reklamaatiot ja niiden käsittely

- (1) Tilaajan yhteyshenkilö on reklamaatioiden lähettäjä.
- (2) Urakoitsija nimeää yhteyshenkilön, joka vastaa mahdollisten reklamaatioiden hoitamisesta.
- (3) Urakoitsijan on vastattava reklamaatioihin viipymättä, Tilaajan ilmoittamaan määräaikaan mennessä.

7. Urakoitsijan velvollisuudet

- (1) Urakoitsija vasta työmaan työnjohdosta ja työturvallisuudesta.

- (2) Urakoitsija vastaa Puitesopimustyön vakuuttamisesta sekä rakennusvälineidensä, rakennustuotteidensa ja käyttötarvikkeidensa vakuuttamisesta.
- (3) Työmailla käytettävä kieli on suomi. Urakoitsija vastaa siitä, että työmailla työskentelevä työntekijä kykenee kommunikoimaan hyvällä suomen kielellä.
- (4) Urakoitsija vastaa siitä, että työmaalla noudatetaan työsuojelua ja työturvallisuutta koskevia lakeja ja määräyksiä, jotka tulee olla työntekijöiden nähtävissä.
- (5) Urakoitsijan vastaa siitä, että Puitesopimustyötä suorittavalla henkilöstöllä on Työn suorittamiseksi vaadittavat luvat.
- (6) Urakoitsija vastaa siitä, että sillä on Työn suorittamiseksi riittävästi ammattitaitoista, kokenutta ja työn suorittamiseksi vaadittavan pätevyyden omaavaa henkilöstöä.
- (7) Urakoitsijan tulee välttää työn suorittamiseksi nimettyjen henkilöiden tarpeetonta ja usein tapahtuvaa vaihtamista. Mikäli Urakoitsijan nimetty henkilö kuitenkin vaihtuu, tulee Urakoitsijan ilmoittaa tästä Tilajalle hyvissä ajoin etukäteen kirjallisesti. Uuden nimetyn henkilön tulee kelpoisuudeltaan vastata vaihdettua henkilöä. Urakoitsija vastaa siitä, ettei nimetyn henkilön vaihtumisesta koidu viivästystä eikä ylimääräistä työtä Tilajalle. Urakoitsija vastaa kaikista nimetyn henkilön vaihtumisesta koituvista kustannuksista.
- (8) Urakoitsijan vastaa siitä, että jokaisella työmaalla työskentelevällä on työmaalla liikkueensa näkyvillä henkilön yksilöivä kuvallinen tunniste, joka sisältää veronumeron. Tunnisteesta on käytävä ilmi, onko työmaalla työskentelevä työsuhteessa oleva työntekijä vai itsenäinen työsuorittaja. Työntekijän tunnisteessa tulee olla työnantajan nimi. Tunniste kiinnitetään työvaatetukseen siten, että se on helposti nähtävissä. Urakoitsijan tulee velvoittaa käyttämänsä aliurakoitsijat valvomaan omien työntekijöidensä osalta kuvallisen tunnisteiden käyttämistä.
- (9) Urakoitsija vastaa työmaan kulkulupaluettelon (luettelo työmaalla työskentelevistä henkilöistä) laatimisesta ja sen pitamisestä ajan tasalla. Luettelossa tulee olla vähintään Rakennusteollisuus RT ry:n kulkulupaluettelomallin mukaiset tiedot. Urakoitsija vastaa siitä, että sen käyttämät aliurakoitsijat ilmoittavat Urakoitsijalle ennen työvaiheen aloittamista omien ja alihankkijoidensa työmaalla työskentelevien työntekijöiden nimet, syntymäajat ja kotikunnat. Ulkomaalaisen työntekijän osalta tulee lisäksi ilmoittaa työnteko-oikeuden peruste.
- (10) Mikäli työmaalla työskentelevällä ei ole työturvallisuuslain mukaista henkilötunnistetta heidän työskennellessään työmaalla tai työntekijällä ei ole

veronumeroa eikä ole merkitty rakennusalan veronumerorekisteriin, on Tilaajalla oikeus poistaa työntekijä pysyvästi kaikista työkohteista.

- (11) Yli 15 000 euron (alv 0 %) tilauksissa Urakoitsija toimii päätoteuttajana ja vastaa työmaatietojen ilmoittamisesta Verohallinnolle ilman erillistä korvausta.

8. Ulkomaalaiset työntekijät

- (1) Urakoitsija vastaa siitä, että Urakoitsijan ja tämän aliurakoitsijoiden kaikilla työntekijöillä työnteko-oikeus Suomessa.
- (2) Mikäli Urakoitsija tai tämän aliurakoitsija on ottanut työhön maassa laittomasti oleskelevan kolmannen maan kansalaisen, kantaa Urakoitsija lopullisen vastuun työsopimuslain 11 a luvun mukaisesta seuraamusmaksusta, palauttamiskustannuksista sekä työntekijän saatavista ja niistä kustannuksista, jotka aiheutuvat saatavien toimitamisesta.
- (3) Urakoitsija vastaa itsenäisesti lain lähetetyistä työntekijöistä asettamien velvoitteiden noudattamisesta myös työsopimusehdoista.

9. Työturvallisuus

- (1) Työkohteissa noudatetaan Suomen työturvallisuuslainsäädännön lisäksi Tilaajan turvallisuusohjeita.
- (2) Urakoitsijan nimeämä työnjohtaja vastaa omien työntekijöidensä työturvallisuudesta. Urakoitsijan turvallisuudesta vastaavan työnjohtajan yhteystiedot on toimitettava tilaajalle ennen työsuorituksen aloittamista.
- (3) Urakoitsijan on perehdytettävä työntekijänsä oman toimialansa työtehtäviin ja työturvallisuusmääräyksiin ja -ohjeisiin.
- (4) Urakoitsijan on arvioitava oman työnsä vaarat ja laadittava turvallisuussuunnitelma ennen töiden aloittamista.
- (5) Työkohteissa työskentelevillä Urakoitsijan työntekijöillä on oltava Suomessa suoritettuna työturvallisuuskorttikoulutuksen todisteena Työturvallisuuskeskuksen myöntämä voimassa oleva työturvallisuuskortti.
- (6) Tulitöissä työntekijällä on oltava Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön (SPEK) myöntämä voimassa oleva tulityökortti sekä katto- ja vedeneristysalan tulityökortti, jos työn vaativuus sitä edellyttää.
- (7) Tulityöt suoritetaan Finanssialan Keskusliiton Vahingontorjunta ja turvallisuus toiminnossa laaditun julkaisun Tulityöt suojeluohje 2011 mukaan.

- (8) Mikäli Urakoitsijan työntekijältä puuttuu työturvallisuuskortti tai Urakoitsijan työntekijät eivät varoituksen saatuaankaan noudata työsuojelulakia, Tilaajalla on oikeus poistaa työntekijä pysyvästi kaikista työkohteista.

10. Aliurakoitsijat

- (1) Tilaajaan sopimussuhteessa olevalla Urakoitsijalla on oikeus antaa osa urakasta edelleen aliurakkana. Urakan ketjuttamista tätä pidemmälle ei hyväksytä ilman erityisen perusteltua syytä ja siihen on saatava Tilaajan kirjallinen suostumus. Urakoitsija ei voi kokonaisuudessaan siirtää sopimuksen mukaisia työsuoritteita aliurakoitsijoille.
- (2) Tämän sopimuksen vastaisesti ketjutetun urakoitsijan käytöstä työkohteessa Urakoitsija on velvollinen suorittamaan Tilaajalle sopimussakon, joka on määrältään 1000 euroa.
- (3) Ennen aliurakkasopimuksen tekemistä Urakoitsijan on vaadittava alihankkijalta/aliurakoitsijalta tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä koskevan lain (Tilaajavastuulaki 1233/2006) mukaiset selvitykset. Selvityksenä hyväksytään Rakentamisen Laatu RALA ry:n antama selvitys. Selvitykset on esitettävä Tilaajalle alihankkijan/ aliurakoitsijan hyväksyttämisen yhteydessä.
- (4) Tilaaja ei hyväksy alihankkijaa/aliurakoitsijaa (YSE 7 §:n 3 momentin ja AYSE 5 §:n mukaisten pätevien syiden lisäksi), jos:
- tämä on laiminlyönyt verojen tai lakisääteisten eläkevakuutusmaksujen maksamisen. Tilaaja/ rakennuttaja voi hyväksyä alihankkijan/ aliurakoitsijan, jos maksujen laiminlyöntiä voidaan pitää vähäisenä, tai jos alihankkija/ aliurakoitsija on toimittanut maksunsaajan hyväksymän maksusuunnitelman;
  - tämä ei ole rekisteröitynyt kaupparekisteriin, ennakkoperintärekisteriin, työnantajarekisteriin tai arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, jos laki tällaista merkitsemistä edellyttää;
  - tämä ei ole toimittanut selvitystä työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista; tai
  - tämä on elinkeinonharjoittaja, joka on määrätty liiketoimintakieltoon tai yritys, jonka yhtiömies taikka hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja taikka muussa siihen rinnastettavassa asemassa oleva henkilö on määrätty liiketoimintakieltoon.

- (5) Urakoitsija vastaa käyttämänsä aliurakoitsijansa osuudesta kuten omastaan sekä myös siitä, että aliurakoitsija noudattaa omalta osaltaan Urakoitsijalle asetettuja velvoitteita.
- (6) Urakoitsija sitoutuu siihen, että sen aliurakoitsijoiden tilaajavastuulain mukaiset selvitykset tarkistetaan myös sopimuskauden aikana. Aliurakan tilaajan tulee pyytää tilaajavastuulain mukaiset selvitykset aliurakoitsijoiltaan kolmen (3) kuukauden välein ja kyseiset selvitykset eivät saa olla kolmea (3) kuukautta vanhempia niiden esittämishetkestä.
- (7) Mikäli alihankkijat ovat rekisteröityneet Tilaajavastuu.fi / Luotettava Kumppani -palveluun, riittävänä selvityksenä pidetään palvelusta tulostettua otetta.
- (8) Mikäli Urakoitsija laiminlyö velvollisuutensa ilmoittaa aliurakoitsijansa tai Urakoitsija ketjuttaa aliurakointia tämän sopimuksen vastaisesti, on tilaajalla oikeus sanoa sopimus välittömästi irti.
- (9) Jos Urakoitsija ei toimita tilaajavastuulain mukaisia selvityksiä aliurakoitsijoista Tilaajalle, Tilaaja voi keskeyttää työstä aiheutuneet maksut Urakoitsijalle.

11. Urakoitsijalta vaadittavat asiakirjat ja selvitykset

- (1) Urakoitsijan on toimitettava Tilaajalle sopimussuhteen aikana 3 kuukauden välein seuraavat selvitykset:
  - todistus verojen maksamisesta tai verovelkatodistus taikka selvitys siitä, että verovelkaa koskeva veronsaajan hyväksymä maksusuunnitelma on tehty, sekä
  - todistus eläkevakuutusten ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen maksamisesta tai selvitys siitä, että eräänntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksunsaajan hyväksymä maksusuunnitelma on tehty.
- (2) Edellä mainittuina todistuksina ja selvityksinä hyväksytään myös muut kuin viranomaisen antamat todistukset ja selvitykset, jos ne on antanut yleisesti luotettavana pidetty muu arvioija tai tietojen ylläpitäjä. Todistuksia ei tarvitse toimittaa, jos Toimittajan tiedot ovat saatavissa www.tilaajavastuu.fi -palvelusta.
- (3) Ulkomaisen Urakoitsijan on toimitettava Tilaajan pyynnöstä ja siinä esitetystä määräajassa vastaavat tiedot sijoittumismaansa lainsäädännön mukaisella rekisterinotteella tai vastaavalla todistuksella tai muulla yleisesti hyväksytyllä tavalla.

- (4) Todistukset ja selvitykset eivät saa olla kolmea kuukautta vanhempia niiden Tilaajalle jättämispäivästä laskettuna.
- (5) Lisäksi Urakoitsijan on toimitettava Tilaajalle sopimussuhteen aikana sen vaatimuksesta ja vaatimuksessa esitetyssä määräajassa edellä esitetyn mukaiset sekä muut tilaajavastuulain mukaiset selvitykset.
- (6) Urakoitsijan on Tilaajan pyynnöstä osoitettava, että Urakoitsijan ja sen käyttämien alihankkijoiden ulkomaisilla työntekijöillä on työnteko-oikeus Suomessa. Ulkomaisella työntekijällä tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole Suomen kansalainen.
- (7) Jos sopimuksen kohdetta toteuttaa Urakoitsijaan työsuhteessa oleva lähetetty työntekijä, Urakoitsijan on toimitettava Tilaajalle todistus lähetetyn työntekijän sosiaaliturvan määräytymisestä. Todistus on edellä mainitusta 3 kuukauden määräajasta poiketen toimitettava viipymättä ja joka tapauksessa ennen kuin kyseinen lähetetty työntekijä aloittaa työnteon.
- (8) Tilaajalla on oikeus purkaa sopimus, jos Urakoitsija ei toimita määräajassa tämän kohdan mukaisia selvityksiä ja todistuksia tai selvityksen tai todistuksen mukaan Urakoitsija ei ole huolehtinut lakisääteisistä velvoitteista. Ennen sopimuksen purkamista Tilaajan tulee kirjallisesti huomauttaa Toimittajaa laiminlyönnistä ja ilmoittaa sopimuksen purkamisen uhasta, ellei laiminlyöntiä korjata Tilaajan vaatimassa kohtuullisessa ajassa.

12. Hinnat

- (1) Urakoitsija veloittaa Puitesopimustyöstä Urakoitsijan tarjouksen mukaisten yksikköhintojen perusteella. Hinnat ovat kiinteät koko sopimuskauden ajan.
- (2) Materiaalikustannusten hinnoitteluperusteena on aina todellinen hankintahinta (alennukset huomioitu). Materiaalikustannusten veloituksessa hankintahintaan saadaan lisätä yleiskustannukset (sovitaan ennen puitesopimuksen allekirjoittamista).
- (3) Urakoitsijan tarjouksessaan antamia yksikköhintoja noudatetaan tilattaessa Puitesopimustyötä ilman minikilpailutusta. Minikilpailutuksessa Urakoitsija voi tarjota Työn tarjouksen yksikköhintoja edullisemmalla hinnalla. Hinta ei voi kuitenkaan ylittää Urakoitsijan tarjouksen mukaista yksikköhintaa.
- (4) Urakoitsijan tarjouksessaan antama yksikköhinta sisältää kaikki Työn suorittamiseen liittyvät kulut tarjouspyyntöasiakirjojen mukaisesti. Hinnat sisältävät matka- ja majoituskustannukset, päivärahat ja ylityökorvaukset eikä niitä veloiteta erikseen. Urakoitsija ei ole myöskään oikeutettu veloittamaan matka-ajasta.

13. Laskutus ja maksuehto

- (1) Laskut tulee lähettää sähköisessä muodossa, verkkolaskuina.
- (2) Urakoitsijan lähettämä hyväksyttävä lasku erääntyy maksettavaksi 21 vuorokauden kuluttua hyväksyttävän laskun saapumisesta. Viivästyskorke määräytyy lain mukaan. Laskutuslisiä tai vastaavia muita lisiä ei hyväksytä.
- (3) Laskuissa on mainittava hankkeen nimi ja osoite, tilauksen numero ja päivämäärä, maksettava maksuerä ja aikaisemmin suoritettut masuerät sekä työnohittaja. Laskujen maksuaika on 21 päivää netto laskun saapumisesta.
- (4) Helsingin kaupunki on AVL 8 c §:ssä tarkoitettu elinkeinonharjoittaja (AVL tunniste 020 1256-6). Rakennuspalveluiden ostossa noudatetaan käännettyä arvonlisävelvollisuutta
- (5) Samassa laskussa saa olla vain yhden tilauksen mukaisia suorituksia.
- (6) Materiaaleja laskutettaessa toimittajan tulee esittää hankkimistaan tarvikkeista ja materiaaleista kustannuserittely, johon lisätään yleiskulut.
- (7) Laskun liitteenä Urakoitsijan on esitettävä Tilaajan tarkastama ja allekirjoittama selvitys käytetystä työajasta ja tarvikkeista sekä muut Tilaajan kanssa tilaushetkellä sovitut dokumentit.
- (8) Tilaajan niin vaatiessa Urakoitsijan on esitettävä materiaali- ja tarvikehankintojen kuitit.

14. Salassapito

- (1) Osapuolet huolehtivat kumpikin omalta osaltaan, että palvelua tuotettaessa noudatetaan salassapidosta, vaitiolovelvollisuudesta, tietosuojasta ja salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta annettuja voimassa olevia säädöksiä.
- (2) Salassapitoa koskevia ehtoja noudatetaan sopimuskauden päätyttyäkin.

15. Takuu aika

- (1) Takuu aika on kaksi (2) vuotta työkohteen valmistumishetkestä.

16. Vahingonkorvaus

- (1) Sopijapuolilla on oikeus saada vahingonkorvausta sopimusrikkomuksista aiheutuneesta välittömästä vahingosta.

17. Sopimuksen muuttaminen ja siirtäminen

- (1) Sopimuksen muuttaminen tai siirtäminen on mahdollista vain sopijapuolten yhteisesti ja kirjallisesti niin sopiessa.

18. Sopimuksen purkaminen

- (1) Sopimuksen purkamiseen sovelletaan YSE 1998 10 luvun ehtoja. YSE 1998 ehtojen lisäksi Tilaajalla on oikeus purkaa sopimus mukaan lukien, mutta ei rajoittuen, seuraavista syistä:
- Urakoitsijan Työn toistuvien ja vakavien laatuvirheiden vuoksi; sekä
  - Urakoitsija kieltäytyy toistuvasti vastaanottamasta työtilauksia ilman perusteltua syytä.

19. Sopimuksen liitteet ja asiakirjojen noudattamisjärjestys

- (1) Sopimusasiakirjat täydentävät toisiaan. Jos sopimusasiakirjat ovat keskenään ristiriidassa, noudatetaan niitä seuraavassa järjestyksessä:
1. Puitesopimus
  2. Tarjouspyyntöasiakirjat liitteineen ja lisäkysymyksiin annetut vastaukset
  3. YSE 1998
  4. Tarjousasiakirjat liitteineen

20. Sopimuskausi

- (1) Sopimus astuu voimaan, kun molemmat osapuolet ovat sen allekirjoittaneet.
- (2) Puitesopimus on voimassa yhden (1) vuoden. Tilaaja voi lisäksi päättää sopimuksen jatkamisesta kolmella (3) yhden (1) vuoden optiokaudella. Urakoitsija ei ole oikeutettu kieltäytymään optiokaudesta. Tilaaja ilmoittaa optiokauden käyttöönotosta viimeistään kolme (3) kuukautta ennen voimassaolevan sopimuskauden päättymistä.

21. Erimielisyyksien ratkaiseminen ja sovellettava laki

- (1) Sopimusta koskevat asiat ratkaistaan ensisijaisesti keskinäisin neuvotteluin.
- (2) Mikäli kiistakysymys ei ratkea neuvotteluin, erimielisyydet jätetään ratkaistavaksi Helsingin käräjäoikeuteen.
- (3) Sopimukseen sovelletaan Suomen lakia, ei kuitenkaan kansainvälistä lainvalintaa koskevia säännöksiä.

22. Sopimuskappaleet

- (1) Tämä sopimus on tehty kahtena (2) alkuperäiskappaleena, yksi (1) kummallekin sopijapuolelle.

Päiväys:

Päiväys:

Tilaaja

Toimittaja

Nimi

Nimi

Asema/Nimike

Asema/Nimike

Nimi

Nimi

Asema/Nimike

Asema/Nimike